

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Psihoterapija odraslih ljudi s posebnimi potrebami
Course title: Psychotherapy of adults with special needs

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Psihosocialna pomoč	/	3.	6.
Psychosocial counseling	/	3rd	6th

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni / Optional

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	0	45	0	0	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc.dr. Nevenka Podgornik / Nevenka Podgornik, Ph.D.,
Assistant Professor

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Slovensko / Slovenian

Lectures:

Vaje / Tutorial: Slovensko / Slovenian

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Vpis v 3. letnik študija.

Prerequisites:

Enrollment into the third year of study.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Definicije invalidnosti / hendikepa.
- Osnovni koncepti psihosocialne pomoči odraslim s posebnimi potrebami: medicinski, socialni in psihološki vidiki rehabilitacije.
- Samostojnost, neodvisno življenje in integracija v okolje.
- Modeli okrevanja odraslih s posebnimi potrebami.
- Model procesa okrevanja po travmi s trajno okvaro.
- Komunikacija, ravnanje in svetovanje v interakciji s hendikepiranimi.
- Faze okrevanja po travmi in njihove značilnosti.
- Podporni koncepti pri procesu okrevanja: žalovanje, opolnomočenje, neodvisno življenje.
- Osnovne metode svetovalnega in psihoterapevtskega dela v posameznih fazah procesa okrevanja odraslih ljudi, po travmi s trajno okvaro.

- Definitions of disability / handicap.
- Basic concepts of psychosocial counseling for adults with special needs: medical, social and psychological aspects of rehabilitation.
- Autonomy, independent life and integration into the environment.
- Models of recovery of adults with special needs.
- Model of the recovering process from the trauma with permanent impairment.
- Communication, handling and consulting in the interaction with people with disabilities.
- Phases of recovery after trauma and their characteristics.
- Supporting concepts in the recovery process: mourning, empowerment, independent living.
- Basic methods of counseling and psychotherapy in the various stages of the process of recovery in adults after trauma with permanent damage.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Zaviršek, D. (2000). *Hendikep kot kulturna travma: historizacija podob, teles in vsakdanjih praks prizadetih ljudi*. Ljubljana: Založba / *cf.

Rus Makovec, M. (2003). *Zloraba moči in duševne motnje ter poti iz stiske*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Škerjanc, Jelka (2006). *Individualno načrtovanje z udejanjanjem ciljev : pomen uporabniškega vpliva pri zagotavljanju socialnovarstvene storitve*. Ljubljana: Center RS za poklicno izobraževanje.

Zaviršek, Darja, Zorn, Jelka in Videmšek, Petra (2002). *Inovativne metode v socialnem delu: opolnomočenje ljudi, ki potrebujejo podporo za samostojno življenje*. Ljubljana, Študentska založba.

Kačič, M. (2000). *Komunikacija, ravnanje in svetovanje v interakciji s slepimi in slabovidnimi*. *Socialno delo*, 39 (6), str. 421-432.

Oliver, M. (1996). *Understanding disability*. London: Macmillan press.

Pumpernik, D. (1997). Invalidnost – od diskriminacije proti enakopravnosti. V: Zupan A. in Uršič, C. (ur). *Neodvisno življenje najtežje gibalno oviranih*, zbornik. Ljubljana: Inštitut RS za rehabilitacijo.

Lamovec. T. (1995). *Ko rešitev postane problem in zdravilo postane strup*. Ljubljana: Lumi.

Lamovec. T. (1997). *Kako ravnamo z osebo v psihotični krizi*. Ljubljana: Altra.

Cilji in kompetence:

Cilj: Poznavanje in razumevanje specifičnega procesa okrevanja po travmi s trajno okvaro, do katere pride v odraslem življenjskem obdobju ter uporaba in sinteza pridobljenih znanj pri tovrstnem psihoterapevtskem in svetovalnem delu.

Kompetence:

- Poznavanje in razumevanje osnovnih konceptov in metod, seznanjenost z novostmi na področju študija,
- Sposobnost raziskovanja in refleksije svoje osebne vpletenosti v postopke svetovanja in psihosocialne pomoči, v katerih sodelujejo,
- zmožnost prepoznavanja in upoštevanja konteksta svetovalne situacije, njegovih meja in sposobnost prilagoditve z ustreznim pristopom,
- Sposobnost argumentiranega ter spoštljivega razpravljanja in reševanja problemov,
- Zmožnost kritičnega vrednotenja implikacij problemov kulture, rase, spola, seksualnih orientacij za svetovalno in psihoterapevtsko delo, pomembnih za psihoterapijo in psihosocialno pomč.

Objectives and competences:

Objective: Knowing and understanding of the specific process of recovering from the trauma of a permanent impairment that occurs in the adult stage of life, and the use and synthesis of knowledge acquired in this kind of psychotherapy and psychosocial support.

Competences:

- Knowledge and understanding of basic concepts and methods, familiarity with innovations in the field of study,
- Ability to research and reflect of one's own personal involvement in the processes of counseling and psychosocial support, in which they participate,
- The ability to recognize and take into account the context of counseling situation, its limitations and capability to adapt with the use of the appropriate approach,
- Ability of the argumentative and respectful discussion and problem solving,
- Ability of critical evaluation of the implications of the problems of culture, race, gender, sexual orientation on counseling and psychotherapeutic work relevant to psychotherapy psychosocial support.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

- Razumevanje in praktično razlikovanje ovir zaradi okvare posameznika in ovir zaradi družbene organiziranosti,
- razumevanje in prepoznavanje v praksi ključnih teorij pomoči,
- prepoznavanje faz, v katerih se klient in/ali njegovi svojci nahajajo,
- sposobnost vzpostaviti ustrezen svetovalni ali psihoterapevtski (delovni) odnos s klientom in njegovimi svojci,
- sposobnost oblikovati ustrezne intervence in prepoznati vpliv svoje vključenosti v te procese.
- Kritično in konsistentno reflektirati svoje funkcioniranje v procesu svetovalnega dela za izboljšavo svoje prakse.

Knowledge and understanding:

- Understanding and practical distinction of obstacles due to the individuals handicap and barriers due to social organization,
- understanding and practical identifying of the fundamental theories of aid,
- identifying the stages in which the client and/ or his relatives are,
- ability to establish appropriate counseling or psychotherapeutic (working) relationship with the client and his relatives,
- ability to formulate appropriate interventions and to identify the impact of their own involvement in these processes.
- Critically and consistently reflect ones own functioning in the process of counseling to improve own practice.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja z aktivno udeležbo študentov (razlaga, diskusija, vprašanja, primeri, reševanje problemov);

Eksperimentalne vaje, ki vključujejo različne oblike izkustvenega dela (skupinske diskusije na podlagi predhodnega študija teoretskih virov, igre vlog, demonstracije metod in tehnik dela, obiski gostov),

Pisni seminar na podlagi kontaktno raziskovalnega dela na terenu,

Skupinske konzultacije (dodatna razlaga, obravnava specifičnih vprašanj).

Learning and teaching methods:

Lectures with active participations by the students (explanation, discussion, questions, cases, problems solving);

Experiment tutorials which involve various forms of experiential work (group discussion on the basis of a preliminary study of theoretical sources, role playing, demonstrations of methods and techniques of work, visits of guests)

Written seminar on the basis of contact research work in the field,

Group consultations (additional explanation, specific questions).

Načini ocenjevanja:**Weight (in %) Assessment:**

Pisni izpit.	60%	Written exam
Izdelava in zagovor projektne naloge.	40%	Seminar work and presentation of the work.
Ocenjevalna lestvica – skladno s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja.		Grading is in accordance with the Faculty's evaluation Ordinance

Reference nosilca / Lecturer's references:

FLAKER, Vito, CUDER, Maja, NAGODE, Mateja, PODBEVŠEK, Kristina, PODGORNIK, Nevenka, RODE, Nino, ŠKERJANC, Jelka, ZIDAR, Romana. *Vzpostavljanje osebnih paketov storitev : poročilo o pilotskem projektu Individualiziranje financiranja storitev socialnega varstva*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo, 2007

PODGORNIK, Nevenka. *Kriva je Eva : androcentrična konstrukcija stvarnosti in manifestiranje psihičnih kriz žensk*. Ljubljana: Vega, 2012.

PODGORNIK, Nevenka. *Psihične krize sodobnega človeka. Sociološko-antropološka perspektiva in vpogled v psihoterapevtsko prakso*. Trnava: Univerza Sv. Cirila in Metoda, 2014

PODGORNIK, Nevenka. Depression : a socio-cultural way of manifesting women's psychological crises. *Anthropol. noteb.*. [Tiskana izd.], 2012, year 18, no. 2, str. 55-67

VEHOVAR, Urban, MAKAROVIC, Matej, PODGORNIK, Nevenka, ČERNIČ, Mateja. *Od ekonomskega do kulturnega kapitala : izobraževalni sistem kot dejavnik socialnega izključevanja v Republiki Sloveniji*. Ljubljana: Vega, 2009

PODGORNIK, Nevenka. Reality psychotherapeutic process with a person that has mental disorders. *Research in social change*, sept. 2012, no. 4, iss. 3, str. 187-216

PODGORNIK, Nevenka. A Psychotherapeutic treatment of psychosomatic problems. *Innovative issues and approaches in social sciences*, 2014, vol. 7, no. 3, str. 148-166.

PODGORNIK, Nevenka. Terapevtsko-svetovalni proces z osebo, zasvojeno s spolnostjo = A counselling process with a person addicted to sex. *Kairos*, 2012, letn. 6, št. 1-2, str. 67-84

PODGORNIK, Nevenka. Prikaz obravnave težav v duševnem zdravju z realitetnim svetovalno-terapevtskim pristopom : študija primera = A presentation of a treatment of psychological problem with reality therapy : case study. *Kairos*, 2011, letn. 5, št. 1/2, str. 59-73.